

marcas gerundenses (Girona, 1964, 430 pp.) i *Gerona Històrica* (Girona, 1959, 356 pp.); J. de Chia, *Inundaciones de Gerona: relación hist. de las más notables que han causado las avenidas de los ríos Ter, Onyar y Galligans desde la de 1361 a 1861* (Girona, 92 pp., 4.º 1861). —² És curiós que la forma en *Gi-*, *Gerona* i *Gironés* és també la que adoptà Nebrija, a. 1493, *Dict. Hisp.-Lat.*, fº g8r. Atenció: dic curiós i res més. Car em dessolidaritzo, de la pretensió d'alguns: «catalanisme extremista», pobres de nosaltres, purament verbal. És suspecte que siguin els mateixos que estan satisfets de tenir governador dependent de Madrid! En les ciutats importants és legítim que les llengües veïnes les anomenin en la forma que hi és tradicional: en castellà *Gerona*, *Lérida*, *Alicante*, *Perpiñán*, en cat. *Oscra*, *Terol*, *Tolosa*, *Londres*, *Moscou* etc., no pas la forma de la llengua del territori respectiu. Ací ens limitem a la informació històrica i filològica. —³ L'ètimon pseudo-cèltic *GARUNA, d'un pretès nom de la grua, que Hubschmid cercava per a la Garona (i fins per a *Girona*), ja va ser anorreat per Pokorny, com hem vist allí. —⁴ El mallorquí *Garonda* s'acosta a *Gerunda*, per la -NDA antiga, però se n'aparta inconciliablement per GA-. Altrament no hi ha raó per creure que hi hagués alguna altra formació pre-romana en -NDO-, -NDA- (ibera o sorotàptica). *Curunda vicus*, i *domo Curunnace*, noms de tribus, en *CIL* II, 2633; III, 2016. ¿Va *Garonda* amb aquell, *Corunha*/CLUNIA amb aquest? (cf. Schmoll, *Vorkelt. Idg. Hisp.*, 109). Potser sí. Però en tot cas res d'això serviria per al nostre GERUNDA/*Girona*.

Girosta, V. Ger
Girugaldo, V. Girbau
Girul, V. Ger
Girp, *Girveta*, V. Gerb
Gisclareny, V. arts. *Gombrèn* i *Gisclareny*

GISQUEROL

La roca *Gisquerol*, en el terme de Catí (Alt Maestrat) (xxviii, 100), en la partió amb Albocàsser. En el *Capbreu* de Morella hi ha documentat «un mas que here den *Gisquerol*» (fº 36r, any 1443).

El nom sembla repetir-se en el terme de Benassal on l'IGC (40º25' × 3º31') marca un veïnat de *Chisquerol* (cal entendre *Gisquerol*). Aquest es troba al bell peu d'un tossal al cim del qual hi ha la *Masia de Querol*.

ETIM. Sembla clar que aquest *Gisquerol* de Benassal respon a *Jus-Querol* 'sota Querol' i es pot admetre que el *Gisquerol* de Catí té el mateix origen: devia ser primitivament el nom d'un indret situat al peu de la dita muntanya, dalt de la qual hi ha un *querol* o roca. Posteriorment el nom de *sota la roca* passaria a ser el nom de la roca mateixa, del mas i del qui el posseïa. Car no és pas clar que hi hagi discon-

tinuïtat entre el topònim del te. de Catí i el de Benassal, pobles limítrofs. J. F. C.

GITARRIU

Veïnat del mun. de Sales de Llierca (Garrotxa), situat al Sud del puig de Bassegoda i a la banda esquerra de la riera de St. Aniol.

PRON. POP.: *žitəriú*, oït per Casacuberta (1920) i per Coromines al molí de St. Aniol (1932), i de nou a Oix (1983); *gitəriú* a Bianya (1932).

DOC. ANT. 1221: *Ietoriu* (BABL iv, 484); 1228: *Sancti Andree de Guitarrivo* (Monsalvatje, *Not. hist.* xvi, 275); 1362: *par. Sti. Andree de Guitarrivo* (Aلسius, *Nomencl.*, 146).

ETIM. La grafia *Guitarrivo* de les mencions de 1228 i 1462 palesa que el nom d'aquest veïnat de cases escampades ve del genitiu del NP germànic WITIRIC (Förstemann, *Altd. Nb.*, 1572), és a dir de la forma WITIRICI, la qual també ha donat el NL gal·lec *Guitiriz* a les províncies de Lugo i la Corunya (Madoz ix, 136-37).

El Prof. Coromines (*E.T.C.* i, 42-43) considerava palatalització moderna la pronúncia *žitəriú*, cas paral·lel al dels cognoms *Gifre* (i *Xifra*) per *Guifre* < WIFRID, *Ginart* per *Guinart* < WINHARD, cf. encara el que diem a l'article *La Geltrú*. Un factor addicional que deu haver afavorit el pas de *gitəriú* a *žitəriú* és l'etimologia popular: *gita* (forma verbal) + *riu* '(que) gita (les aigües etc.) al riu' (cf. BDLC ix, 322).¹

Això no obstant, i tal com s'ha remarcat, el canvi de *gi-* en *ži-* en el nostre NL sembla ser modern, i no practicat per tothom ni tan sols pels naturals del país.² Mn. Julià Pascual va comunicar a JCor. (6-vii-69 i 5-vii-70) que ell, des de petit, recordava que allà els pastors sempre havien pronunciat *gitəriú* amb consonant velar, i va indicar que un altre eclesíastic, fill de cap a Sales o Oix, assegurava que tots els pagesos vells ho deien així. Ph. R.

¹ Hi ha ajudat sens dubte l'existència del veïnat de *Riu* (probablement < germ. ARRICI; Förstemann, *Altd. Nb.*, 137) a uns 3 k. a l'Oest de *Gitarriu*, vora la riera de St. Aniol. Tanmateix, JCor. observa (cèd. *Riu*): «*Riu* —*riú*— es troba dalt d'un turó sense que el riu de St. Aniol, que passa per sota, tingui per a ell res de característic». —² Cal notar que, en canvi, CATorras (*Pir. Cat.* II, 155-56 i mapa) escriu *Gitarriu* sense vacil·lació.

Els GIULARS i Els GIULARETS

Partides del terme de Barx (Xàtiva) (xxxI, 187.18.19). Són cap a la confluència dels dos barrancs que formen el riu de Barxeta, els *Giulars* més a l'O., o sigui més aigües avall que els *Giularets*, ço que pot correspondre a un indret on la planta es fa més densament (com correspondria a un terreny més fèrtil o amb més aigua).